

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΧΑΡΗΚΕ ΤΙΠΟΤΕ»

Είς κομψόν τόμον εξεδόθη τελευταίως υπό του Οίκου Ζηκάκη τόμος διηγημάτων του κ. Κοκκίνου υπό τὸν τίτλον «Ο άνθρωπος πού δεν χάρηκε τίποτε κ' άλλα διηγήματα».

Είνε άφθονα, βέβαια, τὰ φιλολογικά βιβλία πού εκδίδονται και κυκλοφοροῦν τὸν τελευταίον καιρόν. Σπάνια όμως εὐρίσκει κανείς μεταξύ αὐτῶν βιβλία αξία λόγου, βιβλία πού νά ικανοποιῦν ὁπωσδήποτε τὸν ἀναγνώστην. Τὸ κακὸν αὐτό, ἡ θεωμηγία αὐτή, μάς εἶχαν ἀναγκάσει ν' ἀνοίγουμε μὲ ἐπιφυλάξεις, μετὰ φόβου Θεοῦ, κάθε βιβλίον πού ἐφθανε στό γραφεῖο μας. Παντοῦ ὑπῆρχεν ἡ ἴδια φλυαρία. Καμιά εὐχαρίστησις, καμιά δροσά, καμιά πνοή, τέλειος μαρσαμός. Μέσα στήν γενικήν αὐτήν ἀποκολοκύνθωσιν, πού και τῶν παλαιῶν ἀκόμη λογίων τὰ βιβλία δὲν κατώρθωσαν νά μάς ικανοποιήσουν, μέσα στήν γενικήν αὐτήν ξηραΐαν, ἐξεδόθη τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κοκκίνου, σαστή λογοτεχνική ὁασίς μέσα εἰς τήν νεο-ελληνικήν φιλολογικήν Σαχάραν. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον αἰσθανθήκαμε διαβάζοντες τὸ βιβλίον αὐτό, ὁμολογοῦμεν, ὅτι εἶχαμε πλύνει καιρόν νά τὸ αἰσθανθοῦμε, ἂν και ἐπέρασαν ἀπὸ τὰ χέρια μας δεκάδες, ἑκατοντάδες ἂν θέλατε, ἔργων παλαιῶν και νέων Ἑλλήνων συγγραφέων. Δὲν θά ποῦμα μ' ἄλλους λόγους καμιά ὑπερβολή, ἂν τονιάσωμεν, ὅτι ὁ κ. Κοκκίνος ἀντιπροσωπεύει περισσότερο παντός ἄλλου, τὸ ἑλληνικὸν διήγημα, τὸ γνήσιον ἑλληνικὸν διήγημα, τὸ ἀριον λογοτεχνικῶς, τὸ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀμειπτον, τὸ μὴ περιορισμένον στὰ στενὰ ὄρια τῆς ἠθογραφίας, τὰ εὐρύτατα και βαθύτατα ψυχολογημένον, τὸ κατοπτρίζον τήν ἑλληνικήν ζωήν, μέχρι τῶν ἐλαχίστων τῆς λεπτομερειῶν, τὸ φέρον τήν σφραγίδα τοῦ ἀριστοουργήματος.

Μέσα στήν συλλογήν τοῦ κ. Κοκκίνου ὑπάρχουν διηγήματα τὸ ὅποια δὲν θά ἐξάφνισαν κανένα ἂν τὰ συναντοῦσε κάποιος μὲ τήν ὑπογραφὴν τοῦ Μοπασσάν, ἡ ὁποιοῦδήποτε ἄλλου ἀπ' τοὺς πικρῶς γνωστοῦς ξένους διηγηματογράφους.

Ἄν τὸ ἐλάχιστον αὐτὸ κριτικὸν σημεῖωμα δίδει ἐντύπωσιν τοῦ διθυραμβίου, ἂς μὴ ἀποδοθῆ τούτο εἰς ἐνθουσιασμόν τῆς στιγμῆς ἡ εἰς ἀπόδοσιν φιλικῆς ὑποχρεώσεως. Γράφομεν ἄλλως τήν κρίσιν μας ψυχραῖα και λακωνικά, θλιβόμενοι διότι ὁ χῶρος δὲν μάς ἐπιτρέπει νά ἐπεκταθῶμεν.

Ἐπάρχουν εἰς τήν συλλογήν τοῦ κ. Κοκκίνου διηγήματα ἀριστοουργηματικά, ὅπως εἶνε ὁ «Ἀνθρωπος πού δὲν χάρηκε τίποτα» ἡ τὸσο ψυχολογημένη και θλιβερά αὐτὴ ἱστορία ἐνὸς ἄμουρου και φτωχοῦ ἀνθρώπου, τὸ «Παῖδι τοῦ Μαλτέζου», τὸ «Ξύλινο πῶδι» κτλ.

Συνιστῶμεν σ' ὅλους τὸ βιβλίον αὐτὸ τοῦ κ. Κοκκίνου και ἰδία στοὺς νέους λογίους, οἱ ὁποῖοι δὲν κατώρθωσαν νά δημιουργήσουν τίποτε τὸ ἀξιον λόγου μέχρι σήμερον... Χ.

Φωνεῖ ἀπ' τὴ μνήμη μου. Κάτι πού εἶχα ξεχάσει. Ὁ γιάτρος τότε μοῦ ἐπέτρεψε νά ρωτήσω σχετικῶς ὅλους τοὺς ὑπῆρέτες τοῦ πύργου. Μά κανένας ἀπ' αὐτούς δὲν κατώρθωσε νά μὲ βοηθήσῃ. Στὸ τέλος πίστεψα πράγματι ὅτι διατηρῶ καλά τὴ μνήμη μου, ὅτι δὲν εἶχα ξεχάσει τίποτα...

Ἀφοῦ πέρασαν ἀρκετὲς μέρες ὁ γιάτρος μοῦ ἐπέτρεψε νά σηκωθῶ και νά κάνω ἕνα μικρὸ ταξίδι. Εἶχα πῖει ὡς τὸ Λονδίνο ὅπου νοσάλλησα τὸν πατριῶ μου πύργο. Ἐνα ἀπόγευμα λοιπὸν μπῆκα σ' ἕνα ταξὶ κἀθισα δίπλα στὸν σωφφέρ και τοῦδωσα τὴ διεύθυνσι τοῦ πύργου μου. Τ' αὐτοκίνητο ἄρχισε νά τρέχη μὲ μεγάλη ταχύτητα. Σὲ λίγο φάνηκαν τὰ ψηλὰ δέντρα τοῦ πύργου. Πλησιόσασα. Ἡ μεγάλη πόρτα τῆς εἰσοδού ἦταν ἀνοιχτή. Κ' ἕνας κηπουρὸς στεκότανε σὰ χαζὸς ἀπ' τὸ μέσα μέρος. Διέσχισα τὸν κῆπο νευρικά και ἔκανα ἕλο τὸ γῆρο τοῦ πύργου, σὰν κάτι νά ζητοῦσα.

Στὴν πόρτα κοντὰ, ἀπ' ἔξω ἀπ' τ' ἀμαξοστάσιο σταμάτησα. Κι' ὅπως δὲν ὑπῆρχε κανένας λόγος νά σταματήσω σ' αὐτὸ τὸ μέρος. Προχώρησα μηχανικῶς, ἐμπῆκα μέσα και σὲ μιά γωνιά εἶδα τὸ σιδερένιο σκελετὸ νά κουνιέται ἐδῶ και κει! Μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ σιδερένιο κλουβὶ κάτι ἔσταζε, αἰγὰ, σταγόνα, σταγόνα...

Ἀμέσως τότε θυμήθηκα τὸ φίλο μου, τὴ φάρσα ποῦθελε νά παίξῃ, κ' ὅτι ἄλλο εἶχε συμβεῖ... Φρίκη μὲ κατέλαβη... Καὶ χωρὶς νά ξέρω τί κάνω πετάχθηκα τρομαγμένος ἔξω, κ' ἄρχισα νά φωνάζω...

Ὅταν ἐβγάλαμε τὸν Στάιν ἀπὸ τὰ σιδερένια τοῦ δεσμῆ ἦταν νεκρός. Εἶχε ἀρχίσει μάλιστα νά σαλτίζῃ!...

Νά γιατί μ' ἀποφύγουν ὅλοι ἐδῶ μέσα. Ἄλλὰ τί φταίω ἐγὼ γιὰ ὅτι συνέβη; ;...

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Δουμάς και ὁ Χῆρες

Γινόταν κάποτε λόγος ἐνόκιον τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά γιὰ τὴ χηρεία και τῆς χῆρες. — Τὶ νὰ σὰς πῶ, εἶπεν ὁ εὐφυέστατος συγγραφεὺς, ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲ μπορῶ νά παραδεχθῶ πὼς ὑπάρχουν χῆρες ἀπαρη-

γώρητες.

— Μά καλά, τοῦ ἀπήγγησε κάποιος, λησμονεῖτε λοιπὸν τὴν Ἀρτεμισία και τὸ περίφημο μνημεῖο πού ἀνέγειρε στὸν Μαύσωλο, τὸν ἄντρα τῆς;

— Ναι, και σήμερα ἀκόμη θά μποροῦσε νά βρεθῆ μὰ Ἀρτεμισία νά κατασκευασθῇ ἕνα τέτοιο μνημεῖο! μὲ τὴν διαφορὰ μόνο πὼς ἅμα θά ἐβαζε και τὴν τελευταία πέτρα, θά παντρευόταν τὸν ἀρχιτέκτονα.

Μία ἀπάντησις στὸν μέλλοντα Ναπολέοντα Γ'.

— Τὶ θά κάνατε ἂν γινόμουν αὐτοκράτωρ; ρώτησε μιά μέρα ὁ πρίγκηψ Ναπολέον τὸν περίφημον δημοκράτην Αἰμίλιον Ζιραρτέν.

— Ὑψηλότατε, θά πήγαινα στὸ Βέλγιο, ὅπου θάμνα ἔλο τὸν καιρὸ τῆς βασιλείας σας.

— Ὅλο τὸν καιρὸ τῆς βασιλείας μου!

— Ἀ! εἶπε χαμογελῶντας ὁ Ζιραρτέν, θά εἶταν τόσο λίγοι αὐτοὶ ὁ καιρός!

Μικρὴ ἀπάντησις τοῦ Μέντelson

Κάποτε, ρώτησαν τὸν συγγραφέα τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως και γιὰ τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ Μέντelson:

— Ποιὸ νομίζετε πὼς εἶνε τὸ πικρὸ ἐπίμηρο ἀπ' τὰ ἔργο τοῦ πατέρα σας;

— Ἐγὼ, ἀπήγγησεν ἀπλᾶ αὐτός.

Ὁ Λουδοβίκος ΙΕ' και ὁ Λεῦστρες

Ὅταν ὁ Λουδοβίκος 15ος εἶταν ἀκόμη παιδί, ἔβγαινε μιά μέρα περὶπατο μὲ τὸν δάσκαλό του. Στὴν πόρτα τῶν ἀνακτόρων βρισκόταν κάποιος λούστρες, πού χαιρέτισε τὸν μικρὸ βασιλεῖα.

Ὁ δάσκαλός του ἀφίνοντας τὸ χέρι τοῦ βασιλέως ἀπέδωκε στὸν λούστρο τὸ χαιρετισμὸ.

— Πῶς, κύριε, χαιρετάτε ἕναν ὑπῆρέτη; ρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Μεγαλειότατε, ἀπήγγησεν ὁ δάσκαλος, προτιμῶ νά χαιρετήσῃς ἕναν ὑπῆρέτη, παρα νά ποῦν πὼς ἕνας ὑπῆρέτης εἶνε πιο εὐγενής ἀπὸ μένα...

Ἄδικος φόβος

— Ἡφταχιά μου ἡ γυναῖκα, ἔλεγε κάποιος σέφαν φημισμένο γιὰτρό, εἶχε πάντα τὸ φόβο μὴν τύχη και τὴν θάψουν ζωντανή. Σὰς παρακαλῶ νά ἐξετάσετε καλά τὸ πτώμα, και νά πιστοποιήσετε τὸν θάνατο.

— Ποῖον ἔχετε γιὰτρό;

— Τὸν κύριον Π.

— Μπορεῖτε νά μείνετε ἡσυχος; ἡ γυναῖκα σας ἀσφαλῶς δὲν θά ταφῆ ζωντανή.

Ἐνα ἀνέκδοτο τοῦ Μείσσονιέ

Ἐνας Ἀμερικανός, προσέφερε κάποτε στὸν διάσημο ζωγράφου Μείσσονιέ γιὰ κάποιο ἔργο του δέκα χιλιάδες φράγκα.

— Θέλω εἰκοσι, εἶπε ὁ καλλιτέχνης.

— Ἐλάτε δά, εἶπεν ὁ Ἀμερικανός, αὐτὸ δὲν τὸ κάνατε οὔτε σὲ μιά μέρα.

— Ἴσως, ἀπήγγησεν ὁ Μείσσονιέ, ἐκοπίασα ὅμως δεκαπέντε χρόνια γιὰ νά μάθω νά τὸ κάνω σὲ μιά μέρα.

Ἄρσις βαρῶν!...

Ὁ κ. Π., ἀμόρφωτος νεόπλουτος, προσποιεῖται τὸν βιβλιόφιλο. Προσθῆς τὴν συνήντησιν σὸ δρόμο, ὁ πονηρὸς κ. Ε., τὴ στιγμή πού κουβαλοῦσε ὑπὸ μὰ ἡς δυὸ ἄγκυδες τόμους.

— Με βλέπεις..., λέγει χαμογελῶντας ὁ Π. Τὸ πάθος μου δὲ μ' ἀφίνει. Κάθε μέρα κουβαλῶ στὸ σπῆτι και νέα βιβλία.

— Θαυμάσια, λέει σοβαρὰ ὁ Ε., κάνεις πολὺ καλά, ἡ γυμναστική ὀφείλει...